

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 26/2000 vp

Hallituksen esitys laiksi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 19 päivänä lokakuuta 2000 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta (HE 167/2000 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Maritta Hirvi ja ylitarkastaja Katri Nuotio, sosiaali- ja terveysministeriö

- ylitarkastaja Marita Höök, Tietosuojavaltutetun toimisto
- vakuutuspäällikkö Marjatta Pettinen, Kansaneläkelaitos
- ylilääkäri Pekka Roto, Työterveyslaitos
- aktuaarijohtaja Pentti Tervola, LEL-työeläkekassa
- sosiaalisihteeri Veikko Simpanen, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK
- työsuojelusihteeri Veijo Huotari, Rakennusliitto
- varatuomari Johanna Karppi, Rakennusteollisuuden Keskusliitto.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamista siten, että LEL-alan työeläkekassan toimintaan voisi kuulua myös maa-, vesi- ja talonrakennusalan pääasiallisesti toimeentulonsa saavien työntekijöiden työterveystarkastusten seurantarekisterin pitäminen. Rekisterin perustamisesta, ylläpidosta sekä muista seurantarekisteriin liittyvistä tehtävistä aiheutuvat menot luetaisiin työeläkekassan hoitokuluiksi, jotka kaik-

ki LEL-alojen työnantajat kustantaisivat. Seurantarekisterillä pyrittäisiin parantamaan rakennusalan työterveyshuollon kattavuutta ja pitkäjänteistä työterveyshuoltoa sekä vähentämään päällekkäisiä työterveystarkastuksia. Ehdotettu lainmuutos liittyy rakennusalan työterveyshuollon tason ja kattavuuden parantamista selvittäneen työryhmän ehdotuksiin.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2001 alusta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin muutoksin ja huomauksin.

Valiokunta pitää asiallisesti hyvänä ehdotettua työterveystarkastuksen seurantarekisteriä, jonka avulla on mahdollista parantaa LEL-alojen työterveyshuollon kattavuutta ja pitkäjänteistä työterveyshuoltoa. Valiokunta toteaa, että työterveyshuoltoa koskevan rekisterin hallinnollinen sijoittaminen työeläkekassan yhteyteen poikkeaa työterveyshuollon tavanomaisesta valvontakäytännöstä. Työterveyshuoltolain (743/1978) mukaan työsuojeluviranomaiset valvovat, että työnantaja on järjestänyt työnantajan velvollisuudeksi säädetyt työterveyshuoltopalvelut. Ottaen huomioon LEL-alojen erityispiirteet valiokunta pitää kuitenkin hyväksyttävänä ehdotettua työterveyshuollon yleisestä valvontamenettelystä poikkeavaa järjestelyä.

Hallituksen esityksen perustelujen mukaan perustettava rekisteri koostuisi työterveyshuollon antamista terveystarkastusilmoituksista sekä LEL-työsuhderekisteristä saatavista tiedoista. Lakiehdotuksen 2 d §:ssä säädetään rekisterin sisältämistä tiedoista, tietojen keräämisestä terveystarkastuksista sekä tietojen tallettamisesta. LEL-työsuhderekisterin tietoja on tarkoitus käyttää työterveystarkastusten seurantarekisterissä, mutta niiden keräämisestä ei ole säännöstä. Työsuhderekisterin tietojen siirtäminen työterveystarkastuksen seurantarekisteriin on kuitenkin mahdollista vain, jos siitä erikseen säädetään. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa täydennettäväksi lakiehdotuksen 2 d §:n 3 momenttia siten, että säädetään myös oikeudesta saada työeläkekassan työsuhderekisterin tietoja salassapitosäännösten estämättä.

Lakiehdotuksen 2 d §:n 4 momentissa säädetään työeläkekassan oikeudesta pyynnöstä antaa

tietoja työnantajalle ja työterveyshuollon palvelujen tuottajalle tiedon saamista koskevien säännösten estämättä. Lakiehdotuksessa puhutaan virheellisesti tiedon saamista koskevista säännöksistä tarkoitettaessa tiedon antamista koskevia säännöksiä. Valiokunta ehdottaa tältä osin säännöksen muotoilun korjaamista.

Muilta osin valiokunta ehdottaa lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotus hyväksytään muutoin muuttamattomana, paitsi 2 d § muuttuna (Valiokunnan muutosehdotus).

Valiokunnan muutosehdotus

2 d §

(1 ja 2 mom. kuten HE)

Edellä 2 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen saaminen työeläkekassan työsuhderekisteristä ja saman momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettujen tietojen saaminen työterveyshuollon palvelujen tuottajilta salassapitosäännösten estämättä. Nämä tiedot poistetaan työterveystarkastusten seurantarekisteristä viimeistään rekisteröidyn vanhuuseläkeiän täytyessä.

Työeläkekassalla on oikeus pyynnöstä antaa salassapitosäännösten ja muiden tiedon antamista koskevien säännösten estämättä seurantarekisteristä tieto 1 §:ssä tarkoitettulle maa-, vesi- ja talonrakennusalan työnantajalle 1 momentissa tarkoitettujen työntekijän edellisen työterveystarkastuksen ajankohdasta sekä työterveyshuollon palvelujen tuottajalle tieto työntekijän edellisten työterveystarkastusten suorittajista ja ajankohdista.

(5 mom. kuten HE).

Helsingissä 26 päivänä lokakuuta 2000

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Marjatta Vehkaoja /sd	Niilo Keränen /kesk
vpj.	Timo Ihamäki /kok	Valto Koski /sd
jäs.	Merikukka Forsius /vihr	Päivi Räsänen /skl
	Tuula Haatainen /sd	Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
	Saara Karhu /sd	Raija Vahasalo /kok
	Inkeri Kerola /kesk	Jaana Ylä-Mononen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.